

Tingets ærede Medlemmer. Jeg skal straks bemærke, at nogle af de Forslag, som jeg har filllet, for saa vidt kun ere Medaktionsændringer, som de efter min Mening bedre udtrykke, hvad der egentlig menes, end Lovforslaget i sin nuværende Form.

Hovedpunktet for mig er Endningsforslaget Nr. 1, det Forslag nemlig, der gaar ud paa at begrænse Lovens Gyldighed eller Afdgangen til at afløse Tiende efter denne Lov, til et vist Næremaal. Jeg har foreslaaet, at Loven skulde for saa vidt gælde indtil 1ste Januar 1900. Grunden til, at jeg har filllet dette Forslag, er naturligvis ikke den, at jeg skulde have det mindste imod, at der var ærede Tiendehdere, som først ønskede at afløse deres Tiende Aar 1901 eller 1902, det er saa vist ganske ligegyldigt for mig, men hvad jeg derimod mener, at der er Grund til at tage i Betragtning, er, at Lovforslagets Syttem er dette, at Tiendeafsløsningssummen, den Sum, hvormed Tiendehderen bliver enig med Tiendeereren, skal udbetales den sidstnævnte kontant, idet Tiendehderen faar et tilsvarende kontant Laan af Statskassen, hvorimod Statskassen for at kunne yde disse kontante Laan maa udstede $3\frac{1}{2}$ pCts. rentebærende Obligationer, og altsaa maa lide et Tab. I dette Øjeblik, medens vi forhandle Sagen, vide vi saa nogenlunde, hvad Kursen er, men vi have naturligvis ingen Sikkerhed for, at den samme Kurs vil bestaa om et halvt eller et helt Aar, ikke at tale om i Aaret 1900, eller at denne Kurs skulde vedblive at bestaa langt ind i det næste Aarhundrede. Og nu forekommer det mig at være en meget betydelig Sag at skrive en Lov med saadanne Principper, som der her er Tale om med Hensyn til Uredelsesmaaden, der skal gælde langt ind i det næste Aarhundrede, altsaa for en Tid, hvor vi ikke kunne have den mindste Kundskab eller Anelse om, hvorledes Kursen vil stille sig, eller hvorledes Renteafgiften vil være, med andre Ord: give Tiendehderne, som i fjerne Tider skulle enes med Tiendeereren om en Afsløsing, Ret til at fordrø kontante Laan af Statskassen paa disse umaadelig billige Vilkaar, som her opstilles, uden Hensyn til, om Staten skal bringe det Offer at tilvejebringe Pengene ved Statslaan, som den maaste maa give 15—20 pCt. for, nemlig, hvis Kursen er gaaet ned til 80 eller 85 pCt. Nu for Øjeblikket er Kursen 97, og det Tab, som Statskassen lider paa den nævnte Maade, er omtrent 3 pCt. Det kan man overse, og det er overkommeligt. Men der er ingen, der kan vide noget om, hvorledes Kursen vil stille sig langt senere. Det kan altsaa være

at man til den Tid netop vil komme med en stor Mængde Afsløsninger og da vil sige: Værsgod, Staten skal skaffe Pengene til Bes. Men Staten kan ikke gøre det, supponerer jeg, uden at bringe meget større Ofre, end der nu kan beregnes. Desuden skulle de vedkommende have Pengene kontant til $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, til en aarlig Ydelse af 4 pCt. Det forekommer mig at være en Ting, som har visse Betæneligheder i sig. Jeg ser aldeles ingen Nødvendighed for at gaa ind derpaa. Thi dersom man vedtager denne Lov, med det i den liggende Princip, men siger, at den kun skal gælde for de Tiendeafsløsninger, der finde Sted inden et vist Næremaal, have vi givet alle Afgang til at benytte den rundelige Tid, de mange Aar, som her ere foreslaaede til at ordne sig angaaende dette Spørgsmaal. Der vil altsaa overhovedet ikke være nogen Dobbeltpart, Tiendehderne og Tiendeererne, der vil kunne sige, at denne Lov forhindrer en Afsløsing; de behøve blot at blive enige, saa skal al Tiende afløses. — Nej, det er dog ikke sandt; det kan ikke ske efter Lovens Bestemmelse om de 4 Millioner som et Maximum for de Obligationer, der maa udstedes i et enkelt Aar. Men i alle Tilfælde kunde maaste ogsaa det ændres. Det er dog under ingen Omstændigheder noget, der er til Hinder for den Betragtningens Rigtighed, at man ikke nu skal binde sig med Hensyn til de Ofre, man vil bringe i al Fremtid. Jeg tror endvidere, at det vil stille sig saaledes, at dersom Loven indeholder en Grænse, en Tid, til hvilken dens Virksomhed skal ophøre, vil det netop tilskynde Folk i overordentlig høj Grad til at benytte denne Lov, og der vil altsaa være større Udset til, at man vil komme af med en større Mængde Tiender, end man ellers kunde vente. Hvilken Vægt, Befolkningen i det hele taget lægger paa at blive af med Tienden, ved jeg egentlig ikke. Det vil jeg dog bemærke, at jeg selvfølgelig ikke deler saadanne sentimentale Betragtninger som den, at det skulde være et „Ercellemærke“, man vilde udslette. Nej, det er ganske simpelt en Finansoperation, man ønsker at gøre, og her er Tale om en finansiel Operation, som kan gøres paa billige og gunstige Vilkaar for Tiendehderne, og som de maa være glade ved at gøre. Naar der i Almindelighed er en udbredt Stemning, og et almindeligt Ønske i Vondebefolkningen om at blive fri for denne Tiende og at kunne afløse den, er det for mit Vedkommende Grunden til, at jeg overhovedet vil være med til at bringe saa store Ofre. Det er netop for at vise Smødekommehed mod denne Betragtning, at jeg gaar med, og ikke